ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 października 1928.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 20 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 7**

Wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej.

Przyszła Izba, do której wyborów się przygotowujemy, mieć będzie daleko większe uprawnienie aniżeli Izba obecna.

Pozatem zostanie ona powołana na czas, w którym dokonywać się będą doniosłe zmiany w ustawodawstwie gospodarczem (podatki i szereg innych reform).

Stąd nie wolno żadnemu przemysłowcowi patrzeć obojętnie na wybory, nie wolno uchylać się od głosowania.

Każdy musi spełnić swój obowiązek, pójść do urny wyborczej i głosować **na listę wysuniętą przez Związek Fabrykantów,** a uzgodnioną ze wszystkiemi okręgami wyborczemi.

Należy więc zawiązywać lokalne komitety wyborcze i czuwać nad tem, żeby żaden głos nie został zmarnowany.

Musimy wykazać, jaką wagę przywiązujemy do Izby Przemysłowo-Handlowej, oraz wykazać swoją siłę, aby nie ignorowano znaczenia przemysłu w tutejszem województwie.

Główna Komisja Wyborcza w Poznaniu ogłosiła plakatami, że wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbędą się dnia 29 października w lokalach miejscowych komisyj wyborczych. Siedziba i skład komisyj wyborczych ogłoszone zostały również plakatami.

Ponieważ obwieszczenie Gównej komisji wyborczej zawierają wszystkie odnośne postanowienia ustawowe, przeto szczegóły bliższe w niniejszem okólniku wdawać się nie będziemy, zaznaczamy tylko, że każdej osobie fizycznej, spółce nie posiadającej osobowości prawnej jako też każdemu przedsiębiorstwu upoważnionemu do wybierania przysługuje 1 głos.

Natomiast każdej uprawnionej osobie prawnej przysługuje więcej jak 1 głos, zależnie od ilości zajętych w przedsiębiorstwie robotników, mianowicie:

1. 2 głosy przy 51—100 robotnikach
2. 3 głosy przy 101—200 robotnikach
3. 4 głosy przy 201—300 robotnikach
4. 5 głosów przy 301—500 robotnikach
5. 6 głosów przy 501—1000 robotnikach
6. 7 głosów ponad 1000 robotników

Kto posiada kategorję przemysłową lub handlową może tylko raz głosować, albo do handlu, albo do przemysłu, według wyboru, jeśli zgłosił na piśmie oświadczenie gdzie chce głosować, lub według decyzji Głównej komisji wyborczej, jeśli zgłoszenia nie zrobił w terminie

Traktat handlowy z Niemcami.

Niemiecka delegacja przedłożyła ostatecznie listę żądań celnych, która jest wprawdzie nieco krótsza i mniej wymagająca niż w r. 1926, niemniej jednak obejmuje bardzo wiele pozycyj, domagając się zniżek, dochodzących do 50%, a czasem nawet przekraczających tę granicę. Na uwagę zasługuje, że Niemcy domagają się obecnie także zniżek na wyroby przemysłu hutniczego, czego w r. 1926 nie było. Co do wyrobów konfekcyjnych żądane zniżki wynoszą przeważnie 33%. Obecnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu studjuje tę listę i jak nas zapewniono, będzie zwoływało konferencje z poszczególnemi gałęziami produkcji, celem ustalenia ustępstw, któreby można Niemcom poczynić.

Polska lista żądań celnych w stosunku do Niemiec jest prawie taka sama jak w r. 1926.

Należy jeszcze podkreślić, że delegacja niemiecka tym razem unika czynienia trudności i właśnie pod względem formalnym okazuje jaknajwiększą gotowość do gładkich rokowań. Zdaniem pewnej bardzo miarodajnej osobistości tym razem rokowania, albo szybko doprowadzą do prowizorjum, albo też szybko się okaże, że zawarcie konwencji handlowej między Polską a Niemcami jest niemożliwe jeszcze przez dłuższy okres czasu.

Co się tyczy prowizorycznego porozumienia w sprawie drzewa, to narazie z polskiej strony nie będzie się mówiło o jego prolongacie poza dzień 5 grudnia, gdyż wychodzi się z założenia, że o ile wogóle rokowania o konwencję handlową dadzą rezultat, to tem samem w ramach ogólnych rokowań będzie załatwiona także sprawa drzewa. O ileby zaś te nadzieje zawiodły, to wtedy jest intencja przeprowadzenia osobnych rokowań o prolongatę prowizorjum drzewnego, wszelako na zmienionej zasadzie, mianowicie w ten sposób, że skoro wywóz drewna surowego z Polski do Niemiec nie jest ilościowo ograniczony, a tylko obłożony cłem wywozowem w dotychczasowej wysokości, to także import materjałów tartych i ciosanych z Polski do Niemiec nie powinien być ograniczony żadnym kontyngentem.

Kompletną listę niemieckich żądań posiadamy w związku, gdzie można je również przejrzeć.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę na to, że Niemcy żądają daleko idących zniżek, wobec tego każdy przemysłowiec powinien porozumieć się ze Związkiem, tak, by można na czas zastosować odpowiedne środki obronne.

Odznaczenia robotników.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zamierza udzielić robotnikom, dalej majstrom płatnym nie miesięcznie i nie mającym charakteru urzędników, którzy:

1. przesłużyli 25 lat nieprzerwanie w tem samem przedsiębiorstwie przemysłowem,
2. prowadzili moralne i nienaganne życie,
3. odznaczali się patrjotycznym sposobem myślenia,

odznak honorowych.

Prosimy zatem WPanów, aby, jeśli posiadają w swojem przedsiębiorstwie robotników lub majstrów o cechach wyżej wymienionych, podali nam najdalej do tygodnia imię i nazwisko tychże, z podaniem ile lat w przedsiębiorstwie pracują i czy na uwzględnienie zasługują. Wykazy te prosimy nam nadesłać w 2 egzemplarzach.

Pomoc finansowa dla eksportu.

Co się tyczy funduszu 10.000.000-wego na pomoc finansową dla eksportu, który jest przeznaczony przedewszystkiem na zwroty ceł, to z funduszu tego jest dotąd teoretycznie, t. j. przez nowe zwroty ceł, będące w toku opracowania (meble gięte, maszyny włókiennicze, bekony itd.) wyczerpanych 5.000.000 zł. Możnaby zatem obecnie przeprowadzić jeszcze zwroty ceł dla niektórych dalszych artykułów eksportowych, a odnośne podania należałoby skierowywać równocześnie do Wydziału Polityki Przemysłowej w Departamencie Przemysłowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz do Wydziału Handlu Zagranicznego w Departamencie Handlowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Nadto w Departamencie I Ministerstwa Skarbu (p. Fabierkiewicz) opracowuje się obecnie projekt zużycia dalszych 10.000.000 złotych na zmniejszene procentów od kredytów dla przedsiębiorstw eksportujących. Zarówno w tej ostatniej sprawie, jak i co do ewentualnej dalszej pomocy finansowej Państwa dla bezpośredniego popierania eksportu, ma się odbyć konferencja międzyministerjalna. Dla skoordynowania wszystkich odnośnych usiłowań i dla wprowadzenia całej tej dorywczej akcji na tory systematyczne i racjonalne konieczną będzie w najbliższym czasie koncentryczna akcja ze strony centralnych organizacyj gospodarczych — akcja zwracająca się przedewszystkiem do premjera Bartla.

W sprawie kredytów ceramicznych.

W sprawie kredytów ceramicznych dowiadujemy się obecnie, że Bank Gospodarstwa Krajowego nie stosuje w praktyce danej nam obietnicy że pierw-

szą połowę kredytu ściągnie w dwóch ratach, gdyż za wszelką cenę chce wydostać gotówkę z udzielonych kredytów.

Zwracamy jednak uwagę na to, że Bank Gospodarstwa Krajowego indywdualnie idzie na ustępstwa, trzeba jednak umieć się potargować.

W sprawie przeciążenia wekslowego.

Wobec zbyt daleko idącego przedłużania terminu weksli zachodzi obawa nowego kryzysu, szczególnie z tej przyczyny, że handel sprzedając równie na weksle konsumentom, umożliwia „życie nad stan“ społeczeństwu.

W interesie więc przemysłu leży, by starać się ograniczyć termin weksli, gdyż niezaradzenie temu może się fatalnie odbić na produkcji.

Obecnie w Łodzi i Warszawie cały szereg firm wstrzymało wypłaty, a kilka poważnych popadło w upadłość na skutek właśnie takiej polityki wekslowej.

Przestrzegając z obowiązku, radzimy pomyśleć o sposobie zwalczania długoterminowego weksla.

Zwrot cła przy wywozie bekonów i szynek.

W celu poparcia wywozu bekonów i szynek opracowany został projekt rozporządzenia, wprowadzający zwrot cła przy eksporcie tych wyrobów za materjały zużyte do ich wyrobów. Wysokość zwrotu cła od 100 kg. wywożonych bekonów lub szynek (także w hermetycznem opakowaniu) wynosić ma zł 15.

Zwrot cła uskuteczniony będzie zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne, na podstawie zaświadczeń związków eksportowych po stwierdzeniu wywozu towarów za granicę. Wykaz związków eksportowych uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, zostanie ustalony przez Min. Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłoszony w „Monitorze Polskim“.

Kwity wywozowe mają opiewać na okaziciela i służyć będą do uiszczania należności celnych za wszelkie towary sprowadzane z zagranicy w każdym z urzędów upoważnionych do wystawiania kwitów. Ważność tych kwitów nie będzie przewyższać 9 miesięcy, licząc od daty ich wystawienia.

Omawiane rozporządzenie zostanie ogłoszone w najbliższym czasie. Jednocześnie opracowane zostaną przez Min. Skarbu szczegółowe przepisy wykonawcze do tegoż rozporządzenia.

Amortyzacja w przedsiębiorstwach koncesjonowanych.

Fundusz rezerwowy na amortyzację kapitału akcyjnego z powodu wygasania koncesji zezwalającej na prowadzenie przedsiębiorstwa, nie może być zaliczony do kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia dochodów, o czem mówi art. 6 ustawy o podatku dochodowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 58 — 1925), jak również nie należy do kategorji prawidłowych odpisań na amortyzację przedmiotów majątkowych, wyliczonych w tymże artykule taksatywnie, a mianowicie: budynków, maszyn i wszelkiego martwego inwentarza.

Przepis § 16 p. 5 rozporządzenia wykonawczego do wymienionej ustawy zastosowania do funduszu omawianego mieć nie może, albowiem dotyczy on tylko nabytych odpłatnie przywilejów i praw majątkowych, jak: wynalazki, czyli patenty i prawa autorskie. Koncesji przepis powyższy nie wymienia, niewątpliwie dlatego, że różni się ona istotnie zarówno pod względem prawnym jak i gospodarczym od wspomnianych praw. Wystarczy wskazać na charakter niejako monopolistyczny koncesji, która wyklucza wszelkie ryzyko i pozwala na odpowiednie uwzględnienie przyszłego ubytku w majątku, na skutek przewidywanego wygaśnięcia tejże, zgóry w cenie produktu co przy innych prawach z reguły jest wykluczone. A gdyby nawet koncesje zaliczyć do grupy praw, nabytych odpłatnie przy przejęciu całego przedsiębiorstwa, to zapłata za koncesję przedstawiałaby się jako wydatek na nabycie źródła dochodu, który jako taki pod każdą postacią, a zatem i w formie stopniowej amortyzacji nie jest potrącalny z dochodu, podlegającego opodatkowaniu.

Wyłączenie z podstaw opodatkowania amortyzacji kapitału zakładowego w ścisłem tego słowa znaczeniu sprzeciwiałoby się przepisom art. 21 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, który wyraźne stanowi, że sumy przeznaczone na umorzenie kapitału zakładowego uważa się za zyski bilansowe, podlegające opodatkowaniu w myśl ust. 1 tegoż artykułu (wyrok Najw. Trybunału Administracyjnego z dnia 11. 4. 1928 L. Rej. 2767/26 w sprawie Sp. Akc. Radomskie Towarzystwo Elektryczne.)

Tworzenie Izby Polsko-Rumuńskiej.

Zamierzone jest utworzenie w Warszawie Izby Handlowej Polsko-Rumuńskiej. Podając wiadomość w tej sprawie, Związek ze swej strony uważa za wskazane, by firmy i osoby z pośród sfer gospodarczych, które pragnęłyby wziąć udział w tworzeniu tej Instytucji, weszły w kontakt bezpośredni z Komitetem Organizacyjnym Izby (Warszawa, Hoża 74.)

Wywóz przez firmy gdańskie.

Izba Handlowa w Gdańsku (Hundegasse 10) w liście z dnia 21 września b. r. wyraża gotowość poparcia wywozu polskiego przez firmy wywozowe gdańskie. W tym celu pragnie, by polscy eksporterzy zgłaszali do Izby towary na wywóz z dokładnym opisem lub oznaczeniem rodzaju towarów.

Wprowadzenie nowych międzynarodowych listów przewozowych.

Władze kolejowe donoszą nam, że:

W związku z wprowadzeniem w życie nowej Taryfy Międzynarodowej na przewóz towarów kolejami żelaznemi (T. M. T.), obowiązującej od 1 października b. r. — tracą z tą chwilą ważność dotychczasowe listy przewozowe międzynarodowe zwyczajne i pośpieszne wraz z wtórnikami.

Listy przewozowe międzynarodowe zwyczajne i pośpieszne, oraz ich wtórniki **nowego typu,** nabywać można we wszystkich kasach stacyjnych i manipulacyjnych.

P r e z e s

Dyr. Kolei Państwowych.

Powstrzymać się od nabywania listów przewozowych

Z dniem 1 listopada b. r. wchodzi w życie Polska Taryfa Towarowa I., zawierająca nowy regulamin przewozu towarów.

Równocześnie traci moc obowiązującą Taryfa Towarowa Polskich Kolei Żelaznych część I., ważna od dnia 1 marca b. r.

W związku z tem ulegną również zasadniczej zmianie listy przewozowe i to tak wewnętrzne jak i międzynarodowe tak pod względem tekstu jak i formatu.

Podając powyższe do wiadomości, zaleca się interesowanym firmom wstrzymać się o ile możności od nowych zamówień na listy przewozowe w drukarniach prywatnych względnie zamówienia ograniczyć do minimum.

Wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu o postępowaniu celnem.

W związku z okólnikiem z dnia 31. 3. 28 r. L. D. IV. 2339/4/28, w którym podano do wiadomości stanowisko Najwyższego Trybunału Administracyjnego, zajęte w sprawie powyższej, zauważyło Ministerstwo Skarbu, że niektóre urzędy celne, mylnie interpretując postanowienia § 16 rozporządzenia o postępowaniu celnem, zaczęły żądać przy zgłaszaniu towaru do odprawy celnej, a w szczególności surowców włóknistych, jak juta, bawełna, wyłącznie faktur, wystawio-

nych przez sprzedawcę towaru, a w razie nieprzedstawienia ich pobierając akcydencję.

Żądanie takie, utrudniające stronom zgłoszenie towarów do odprawy celnej, nie jest słuszne, bowiem § 16 rozporządzenia o postępowaniu celnem, nakładając na stronę obowiązek przedstawienia przy odprawie celnej dokumentów oryginalnych, wystawianych przez „wysyłającego", wymienia nietylko faktury, lecz i inne dokumenty, jak deklaracje pierwotne, rachunki kupieckie itp. Również i § 12, ustęp przedostatni, rozporządzenia o postępowaniu celnem w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem z dnia 7 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 695 z 1924 r.) postanawia, że zagraniczne przesyłki kolejowe, nadane do polskiego obszaru celnego, winny być zaopatrzone w deklarację celną nadawcy.

Deklaracja taka, w rozumieniu powołanego § 16, jest równoczesna z dokumentem handlowym.

Skoro zatem strona przedstawi tę deklarację, którą może wystawić każdy wysyłający towar, należy uznać, że przesyłka, do której deklaracja taka się odnosi, jest zadeklarowana w sposób zupełny, a tem samem nie ma podstaw do pobierania akcydencji z powodu nieprzedstawienia dokumentu handlowego.

Zwraca się przytem uwagę, że § 16 rozp. o postępowaniu celnem nie wymienia wyczerpująco, lecz tylko przykładowo te dokumenty, które mogą być przedstawiane przy zgłoszeniu towarów, niewykluczone więc jest przedstawienie i innych odpowiednich dokumentów.

Wyjaśnienie powyższe zechce Dyrekcja Ceł podać podległym urzędom celnym do wiadomości i zastosowania się. (—) W. Danielewicz
za Dyrektora Departamentu.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1928.

Konkurs Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu na pracę pod tytułem: „Środki aktywizacji polskiego bilansu handlowego".

Izba Przemysłowo-Handlowa rozpisała konkurs na pracę p. t. „Środki aktywizacji polskiego bilansu handlowego".

Konkurs ten wywołał duże zainteresowanie w kołach gospodarczych i rządowych.

Zwrot cła przy wywozie mebli giętych.

Podaje się zainteresowanym do wiadomości, że przy wywozie zagranicę mebli giętych wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot uiszczonego za sprowadzone z zagranicy zużyte do wyrobu tych towarów łaty bukowe podług następujących norm:

za 100 kg. mebli giętych zł 2.20.

Zwrot cła z tego tytułu uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawianych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne, na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

Kwity wywozowe opiewające na okaziciela, zachowują ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary sprowadzane z zagranicy w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

Rozporządzenie dotyczące powyższej sprawy zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 84 z 22 września b. r. i wchodzi w życie 5-go dnia po ogłoszeniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Władysław Szczepański.